

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie január 2014

II. senát

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	II. ÚS 30/2013
súdca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	22. októbra 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu v obchodnoprávnom konaní, ktoré začalo v roku 2006.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie v napadnutom konaní bolo po skutkovej stránke nepochybne zložit'é, pretože skutkové posúdenie veci si vyžadovalo úzko odborné poznatky o danej záležitosti, teda ani podľa názoru ústavného súdu vo veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia znaleckého dokazovania.</p> <p>Avšak napriek tomu, že zdĺhavý priebeh napadnutého konania ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub zložitosti veci, na túto okolnosť nemohol neprihliadať pri určení primeraného zadosťučinenia.</p> <p>Po právnej stránke možno danú vec považovať za štandardnú, nijako sa nevymykajúcu bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.</p> <p>Dĺžka napadnutého konania teda nebola vyvolaná správaním sťažovateľa. Sťažovateľovi nemožno vyčítať „nespoluprácu so súdom“, keďže na pojednávaniach sa v podstate zúčastňoval, riadne a včas reagoval na výzvy súdu, podával vyjadrenia, navrhoval dôkazy.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľovi v okolnostiach danej veci nemožno vyčítať ani to, že už pri podaní žaloby nezabezpečil všetky dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pretože vzhľadom na špecifický predmet sporu ani nemusel vedieť, ktoré dôkazy sú najrelevantnejšie, a to, že po viac ako šesť rokov trvania napadnutého konania predal predmet dôležitý z pohľadu tohto sporu, mu už vonkoncom spravodlivo nemožno vyčítať. V konečnom dôsledku tým ohrozil „iba“ svoju dôkaznú situáciu, vystavil sa totiž hrozbe, že neunesie dôkazné bremeno.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a predovšetkým poukazuje na to, že občianske súdne konanie, ktoré bez meritórneho rozhodnutia súdu prvého stupňa trvá tak dlho, ako to je v danej veci, teda viac ako 7 rokov, možno už len na základe posúdenia tohto neprimeraného obdobia považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd rozhodil tak, že okresný súd v namietanom konaní porušil základné</p>

	<u>právo sťažovateľa, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie vecí v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Sťažovateľovi priznáva finančné zadostučinenie v sume 1 000 €.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 473/2012
sudca spravodajca	Ivetta Macejková
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	11. decembra 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označeného práva postupom okresného súdu v trestnom konaní, ktoré začalo v roku 2002.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, predmetom konania na okresnom súde je trestné konanie vedené proti sťažovateľovi a ďalším spoluobžalovaným pre trestné činy krádeže, trestný čin porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom, trestný čin lúpeže spolupáchateľstvom a trestný čin podvodu.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že po právnej stránke ide o bežné trestné činy majetkového a násilného charakteru, ktoré patria k štandardnej agende všeobecných súdov, a napriek tvrdenej právnej zložitosti veci predsedníčka okresného súdu toto tvrdenie o právnej zložitosti veci nijako neodôvodnila. Rozhodovanie v napadnutom trestnom konaní môže predstavovať určitý stupeň skutkovej náročnosti súvisiaci najmä so skutočnosťou, že vo veci vystupujú 9 obžalovaní, avšak doterajší priebeh konania pred okresným súdom, ktoré trvá už 11 rokov, nemožno ospravedlniť iba z tejto okolnosti vyplývajúcou zvýšenou faktickou zložitou veci.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúvanom konaní, ústavný súd z prehľadu úkonov vo veci zistil, že jedno hlavné pojednávanie bolo odročené pre neprítomnosť niekoľkých obžalovaných, medzi nimi aj sťažovateľa, a ďalšie hlavné pojednávanie bolo zrušené aj z dôvodu nedoručenia predvolania sťažovateľovi spolu s ďalšími spoluobžalovanými.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom trestnom konaní, ktoré trvá 11 rokov. Z prehľadu úkonov vo veci, ústavný súd zistil, že od podania obžaloby 20. júna 2002 až do 10. októbra 2013 sa vo veci skutočne konali len dve hlavné pojednávania.</p> <p>Z oznámenia okresného súdu z 22. novembra 2013 ústavný súd dodatočne zistil, že 21. novembra 2013 bol vo veci vyhlásený rozsudok. Hlavné pojednávanie bolo vo veci odročené 15-krát pre neprítomnosť obžalovaných alebo ich obhajcov, alebo poškodených, či pre prekážku na strane zákonnej sudkyne a 10-krát bolo hlavné pojednávanie zrušené napríklad z dôvodu, že sa z účasti na nariadenom pojednávaní ospravedlnili obhajcovia, pre neprítomnosť zákonnej sudkyne alebo z dôvodu, že sa nepodarilo doručiť predvolanie obžalovaným.</p> <p>Aj keď okresný súd priebežne vykonával úkony, tieto boli realizované najmä na účely realizácie hlavného pojednávania a zabezpečenia účasti účastníkov trestného konania a nesmerovali k meritórnemu rozhodnutiu veci. Takýto postup okresného súdu je potrebné aj vzhľadom na celkovú dobu trvania trestného konania považovať za prejav neefektívnej činnosti, ktorý spolu s obdobím od októbra 2005 do februára 2007, počas ktorého okresný súd nevykonával žiadny úkon smerujúci k meritórnemu rozhodnutiu veci, ústavný súd posúdil ako zbytočné prietahy v konaní.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje konať bez zbytočných prietahov.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 2 500 €.</u></p>

použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	***
--	-----

spisová značka	II. ÚS 224/2013
sudca spravodajca	Juraj Horváth
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	12. decembra 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie označeného práva postupom okresného súdu v civilnom konaní, ktoré začalo v roku 2006.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o právnu zložitost' preskúmvanej veci, ústavný súd konštatuje, že obdobné spory tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej agendy okresných súdov, pričom k tejto problematike existuje v zásade ustálená judikatúra všeobecných súdov, a preto vec sťažovateľky ústavný súd nepovažuje z právneho hľadiska za zložitú.</p> <p>Obsah súdneho spisu v namietanom konaní aj napriek potrebe vypočutia svedkov nepotvrďuje ani faktickú zložitost' predmetnej veci. Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že právnou ani skutkovou zložitost'ou veci nemožno ospravedlňovať doterajšiu dĺžku namietaného konania, tak ako to vo svojom vyjadrení tvrdí okresný súd.</p> <p>2. Ústavný súd konštatuje, že aj sťažovateľka má určitý (negatívny) podiel na doterajšej neprimeranej dĺžke namietaného konania. Aj keď sťažovateľka tvrdí, že „prípadné odročenie pojednávania bolo vždy dôvodné, čo podporuje aj tá skutočnosť, že samotný súd prípadnú neúčast' sťažovateľa ako odporcu vždy ospravedlnil“, nemožno poprieť, že dopad na celkovú dĺžku trvania konania to bezpochyby malo.</p> <p>3. Zo súdneho spisu vyplýva, že v doterajšom priebehu napadnutého konania došlo popri viacerých obdobiach krátkodobej nečinnosti aj k obdobiám dlhodobejšej neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu.</p> <p>Zohľadňujúc teda celkovú neprimeranú dĺžku trvania namietaného konania bez jej právoplatného skončenia (vyše šesť a pol roka), ústavný súd dospel k záveru, že v jeho doterajšom priebehu došlo k zbytočným prieťahom, ktoré boli spôsobené neodôvodnenou nečinnost'ou okresného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnost'ou.</p> <p>Ústavný súd rozhodil tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</p> <p>Okresnému súdu prikazuje konať vo veci bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Sťažovateľke priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 2 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 263/2013
sudca spravodajca	Juraj Horváth
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	12. decembra 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietali porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o zaplattenia dlžného nájomného z prenájmu nehnuteľností, ktoré začalo v roku 2001.
ratio decidendi	1. V súvislosti s prvým kritériom „zložitost' veci“ ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na množstvo a charakter procesných úkonov vykonaných okresným súdom a okresným súdom I v danej veci nemožno predmet tohto konania po skutkovej stránke

	<p>kvalifikovať ako zložitý a vzhľadom na to ani postup týchto súdov v interakcii s predmetom konania nemožno charakterizovať ako plynulý, pričom podľa ústavného súdu nie zanedbateľným faktom je aj to, že od začatia sporu dosiaľ nebolo vo veci vyhlásené ani jedno meritórne rozhodnutie.</p> <p>Po právnej stránke predmetné konanie nemožno podľa ústavného súdu považovať za zložitú, konanie vo veci zaplatenia dlžného nájomného z prenájmu nehnuteľností je konaním štandardnej rozhodovacej súdnej praxe. Napokon právnu či skutkovú náročnosť posudzovaného konania nenamietal ani okresný súd a ani okresný súd 1.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa ako účastníka posudzovaného konania v procesnom postavení žalobcu, podľa ústavného súdu aj samotný sťažovateľ má v určitom smere svoj podiel na pozdržaní sa konania o jeho žalobe.</p> <p>Podiel sťažovateľa spočíva jednak v tom, že jeho žaloba nebola kvalifikovaná a z toho dôvodu ho bolo nutné opakovane vyzývať na odstránenie jej nedostatkov, a jednak v tom, že sťažovateľ sa bez ospravedlnenia nezúčastnil pojednávania konaného v novembri 2012, na ktoré bol riadne predvolaný. Tiež možno podotknúť, že na ťarchu sťažovateľa treba pripísať aj skutočnosť, že sťažovateľ nie vždy ochotne spolupracoval s okresným súdom a „svojhlavo“ reagoval na jeho výzvy.</p> <p>3. Z hľadiska prieťahov v skúmanom konaní pripočítat' na ťarchu okresného súdu dobu v celkovom trvaní viac ako 3 roky a 8 mesiacov.</p> <p>V postupe okresného súdu však možno zistiť aj neefektívnu a nesústredenú činnosť, ktorá obdobne prispela predĺženiu skúmaného konania.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodil tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznáva finančné zadost'učinenie v sume 4 500 €.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 505/2013</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Juraj Horváth</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>12. decembra 2013</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietali porušenie označených práv postupom okresného súdu v obchodnoprávnom konaní, ktoré začalo v roku 2008.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>1. V súvislosti s prvým kritériom „zložitost' veci“ ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na množstvo a charakter procesných úkonov vykonaných okresným súdom v danej veci nemožno predmet tohto konania po skutkovej stránke kvalifikovať ako zložitý.</p> <p>V tejto súvislosti nie je možné prisvedčiť obrannej argumentácii okresného súdu, ktorý predmetnú vec kvalifikoval ako skutkovo zložitú, dôvodiac tým, že žalovaný prestal preberať zásielky na adrese svojho bydliska, pretože podľa zistenia ústavného súdu (zo súdneho spisu, pozn.) okresný súd učinil tento záver iba na základe toho, že žalovanému sa raz nepodarilo doručiť predvolanie na pojednávanie, ktoré mu doručoval prostredníctvom polície. Okresný súd však v tomto smere nevykonal žiadne ďalšie zisťovanie (napr. dopyt na register obyvateľ'stva, opakované zisťovanie v mieste pobytu žalovaného, či žalovaný nebol len ojedinele neprítomný v mieste bydliska a pod., pozn.) a bez ďalšieho nariad'oval vo veci pojednávania.</p> <p>Predmetné konanie nemožno podľa ústavného súdu kvalifikovať za zložitú ani po právnej stránke, pretože rozhodovanie o zaplatení dlžnej sumy (hoci aj z poddlžníckeho vzťahu) je konaním štandardnej rozhodovacej súdnej praxe. V tomto smere je bez racionálnej príčinnej súvislosti aj obranné tvrdenie okresného súdu, že o právnej</p>

	<p>zložitosti veci by malo svedčiť to, že okresný súd neschválil účastníkmi konania navrhovaný súdny zmier.</p> <p>2. Podľa ústavného súdu aj samotná sťažovateľka má v určitom smere svoj podiel na pozdržaní sa konania o jej žalobe.</p> <p>3. Do rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 415/2011 z 3. novembra 2011 okresný súd konal v namietanej veci už viac ako 3 roky a 5 mesiacov, pričom po tomto čase, t. j. po 3. novembri 2011, ústavný súd v postupe okresného súdu zistil iba jedno obdobie nečinnosti v trvaní takmer 8 mesiacov, a to od 20. septembra 2012, keď okresný súd uznesením rozhodol o neschválení účastníkmi konania navrhovaného súdneho zmiernu, do 9. mája 2013, keď okresný súd nariadil vo veci pojednávanie.</p> <p>V danom prípade síce obdobie takmer 8 mesiacov samo osebe nenasvedčuje porušeniu základného práva a práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle imperatívu vyjadreného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru, avšak v súčinnosti s celkovým charakterom postupu okresného súdu a v súčinnosti s celkovou dĺžkou konania posudzovaného konania od počiatku (t. j. viac ako 5 rokov a 7 mesiacov), navyše bez jediného meritórneho rozhodnutia vo veci, ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodil tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje konať vo veci bez zbytočných prieťahov. Sťažovateľke finančné zadosťučinenie nepriznáva.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: I. ÚS 415/2011</p>

Spracovala: JUDr. Gabriela Lacková

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.